

meget stor Vigtighed for Velstanden i Landet, at Lyften til at assurere, hvor der ikke er nogen Forpligtelse til at gjøre det, er saa stor som muligt. Det er en Side af den Gjenfaldighed, der i de fleste af Livets Forhold kommer alle Vedkommende selv i høieste Grad til Nytte. Og dernæst maa man paa den anden Side heller ikke glemme det Synspunkt, at Brandforsikringsfælskaberne maae bestemme de Præmier, hvorefter de troe at kunne forsikre deels for Ildsvaade, deels for den Skade, som ved Slutningsforanstaltninger kan forarsages, efter Probabilitetsberegninger, der ere grundede paa et Gjennemsnit af visse Aar; men det vilde de ikke kunne gjøre, naar de kunde udsættes for det samme Tab, naar Gjenstande bleve nedrevne eller huggede bort, som ikke vare forsikrede, som de vilde have at bære, naar disse Gjenstande ere forsikrede. Det synes mig aabenbart, at Lyften til at forsikre maa svækkes, naar man veed, at man, hvis et Plankeværk bliver nedrevet, vil faae det erstattet, uagtet man ikke har forsikret det, idet Pligten til at erstatte det alligevel paahviler et Brandforsikringsfælskab. Man vil jo være taabelig, hvis man i saa Fald assurerer; thi man vil jo da ikke kunne vinde Noget derved, og det maa dog være Motivet i alle Tilfælde, hvor man forsikrer sig imod Ildsvaade og anden saadan Skade, at man vil sikke sig mod at lide noget Tab. Naar Tabet i alle Tilfælde skal godtgjøres mig af det samme Fælskab, som vilde komme til at bære Tabet, isald jeg havde betalt en Præmie til det for kortere eller længere Tid; saa falder jo Lyften og Motivet til at forsikre bort. Og paa den anden Side vilde det jo heller ikke være muligt, at Nogen kunde gjøre en Probabilitetsberegning med Hensyn til de Skader, som han vilde have at bære ikke alene med Hensyn til de Gjenstande, som vare forsikrede hos ham, men ogsaa med Hensyn til de Gjenstande, som ikke vare det. Det er derfor, at jeg troer, at man, skjøndt det tilskyndende er saa let at sige, at saadan Skade skal erstattes af Brandforsikringsfælskaberne, dog bør være meget varsom i saa Henseende baade for Brandforsikringsfælskabernes egen Skyld og af Hensyn til den hele Assurancelyst eller Erkjendelse af

Assurancens Nytte og Nødvendighed i mangfoldige Tilfælde. Man vil maaskee sige, at, naar Vedkommende vide, at de i alt Fald faae Skaden ved Nedrivningen erstattet, det være sig nu enten af Brandforsikringsfælskaberne eller af Communen eller af Statskassen, saa vil det dog have den selvsamme Virkning. Men jeg troer ikke, at Virkningen vil blive den samme og faae samme Omfang. Naar Erstatningspligten nemlig paalægges Communerne — og at det stæer, deri er jeg ganske enig med Lovforslaget —, saa vil der fra Communernes Side dog blive viist en større Aftpaagivenhed, for at Skaden ikke skal blive større, og at der ikke bliver nedrevet Mere end høist nødvendigt. Hvis man derimod tænker sig en Repræsentant, det være sig for Staten eller for Brandforsikringsfælskaberne, som skulde være pligtig til at paasee, at der ikke blev nedrevet Mere end nødvendigt o. s. v., saa forekommer det mig, at der dog ikke derved vil opnaaes Synderligt. Naar man nemlig betænker, hvor sjældent og usorubstet saadanne Begivenheder egentligt hænde, saa kan man forudsæe, at den Autoritet, der saaledes skulde fungere som Repræsentant, dog snart vilde udføre sin Gjerning med mindre Marvaagenhed og mindre Nidsjærhed, netop fordi Begivenheden, ved hvilken han skulde være tilstede, kun indtraf sparsomt og hændelsesviis. Derimod maa man vistnok indrømme, at der, naar det vides, at Skaden skal erstattes af Sognets Midler, altid vil være en meget stærkere Opsorbring for alle Communens Mænd til at vaage over, at der ikke tilføies mere Skade end absolut nødvendigt, at den indtræder i saa ringe et Omfang som muligt, at den indtræder i rette Tid, og at den ikke fortsættes længere end høist nødvendigt. Jeg troer nemlig, at megen saadan Skade — idetmindste har jeg været Vidne dertil ved mange enkelte Leiligheder — egentligt udstrækkes langt længere, end det er nødvendigt. Naar det er blevet paaberaabt, at megen Skade tilføies af Nysgjerrige, som have samlet sig paa Brantstedet, saa maa ogsaa jeg sige, at de Nysgjerrige, der saaledes trænge sig frem, vistnok vise et Slags Umbedsiver, der maaskee kan være unnskyldelig efter Vedkommendes Temperament og kan være begrundet